

3. Конституційне право зарубіжних країн: Навч. посібник / За ред. О. Ріяки. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 544 с.

4. Конституційне право України: Підручник / За ред. В. Ф. Погорілка. – К.: Наукова думка, 2003. – 734 с.

Сорока О.Б.

студентка,

Науковий керівник: Віткова В.С.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний університет «Одеська юридична академія»

УТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТОК БРОШНІВ-ОСАДСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Конституція України у ст. 140 гарантує право на місцеве самоврядування, згідно з якою, під місцевим самоврядуванням розуміється право територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [1]. У 2014 році в Україні було схвалено Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади, в якій, зокрема, зазначалось, що система місцевого самоврядування на сьогодні не задовольняє потреб суспільства, наголошувалося на великій кількості територіальних громад при низькій кількості населення; а також, що здійснення постійної фінансової підтримки через районні бюджети малочисельних територіальних громад з використанням системи дотацій вирівнювання є обтяжливим для державного бюджету та стримує розвиток малих міст і великих селищ [2]. В 2015 році було прийнято Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», яким урегульовано процес добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст, а також добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад (ч. 1 ст. 1) [3]. Брошнів-Осадська селищна об'єднана територіальна громада, що знаходиться в Рожнятівському районі Івано-Франківської області, була створена 29 жовтня 2017 року на основі чотирьох рад, а саме: смт. Брошнів-Осада, с. Креховичі, с. Кадобна,

с. Брошнів. Наразі чисельність населення громади складає більше 10 тисяч осіб.

Реформа місцевого самоврядування в Україні здійснюється із дотриманнями принципів субсидіарності на децентралізації. Ефективність децентралізації, у свою чергу, не відкидає доцільності централізації певних функцій. Наприклад, децентралізація бюджетної системи, яка знижує концентрацію бюджетних доходів у центрі, зменшує обсяг перерозподілених коштів, підвищує зацікавленість суб'єктів у розширенні власного потенціалу доходів, але не виключає необхідності бюджетного вирівнювання [4, с. 10]. Слід зазначити, що під час утворення Брошнів-Осадської ОТГ загальний обсяг її бюджету за підрахунками повинен був становити приблизно 40 млн. грн., з яких власні надходження – понад 21 млн. грн. Враховуючи ці чинники, утворення даної громади характеризувалося фінансовою спроможністю, що і виявилось у реальності. Через шість місяців після створення громади і переходу на прямі бюджетні відносини можливим є відзначити позитивні результати реформи децентралізації у Брошнів-Осадській об'єднаній територіальній громаді – зокрема, завдяки своїм досягненням вона слугує прикладом, орієнтиром на розвиток для всієї області. Найбільшим інтеграційним чинником приєднання до Брошнів-Осадської ОТГ інших громад, стало покращення рівня надання як і медичних, так і освітніх послуг у громаді, створення комфортних умов для дозвілля молоді та загальне пожвавлення життя. Слід зазначити, що найефективнішим проектом у Брошнів-Осадській громаді стала правильна організація надання медичних послуг. Громада передувала серед інших прикарпатських ОТГ створенням на базі лікарні комунального некомерційного підприємства «Брошнів-Осадська міська лікарня», згодом, отримавши ліцензію. Тут вирішили зберегти також первинний і вторинний рівень медичної допомоги. Місцеву лікарню повністю оновили та зробили усі послуги безкоштовними. Вона першою на Прикарпатті підписала угоду про співпрацю з Національною службою здоров'я України, і таким чином вже у червні 2018 року отримала фінансування у розмірі 300 тис. грн. З бюджету громади на розвиток медицини витрачено майже 500 тис. грн. Необхідні медичні обстеження роблять безкоштовно. Також, у Брошнів-Осадській міській лікарні працює сучасний рентгенодіагностичний комплекс IMAX 160 в комплекті з пристроєм цифрової рентгенографії, що дає можливість виявляти захворювання у пацієнтів на ранніх стадіях. Вартість такого

обладнання склала 1, 7 млн грн, з яких 200 тис. грн – це співфінансування з бюджету Брошнів-Осадської ОТГ. У приміщенні, де встановлений новий рентгенодіагностичний комплекс, згідно з вимогами інспекції ядерного регулювання України і санітарних правил, встановлено сучасну вентиляційну систему [5, с. 23]. Ці позитивні зрушення якнайскравіше можна проілюструвати, зазначивши, що порівняно із попереднім рентген-апаратом, променеве навантаження на пацієнта в десять разів менше, а якість обстеження, відповідно, значно вища. У разі коли місцевим мешканцям необхідна кваліфікована допомога лікарів, яких немає у смт. Брошнів-Осаді, то такі мешканці, відповідно до укладених громадою угод мають право на безкоштовне лікування в районних лікарнях. За лікування своїх мешканців громада у вигляді субвенції компенсує кошти цим медичним закладам вторинного рівня. Ці медичні нововведення є дуже цінними для місцевого населення. Здоров'я – це одна із найважливіших людських цінностей, реалізація охорони якого і покладена на обов'язок держави. Слід звернути увагу, що лікування у населених пунктах значно відрізняється від лікування у міських лікарнях як у матеріальному, так і технічному забезпеченні. Тому підводячи невеликий підсумок, з впевненістю можна зазначити, що населення задоволене результатами впровадженням медичної реформи.

Великих зрушень отримало впровадження освітньої реформи. Учні вже навчаються у повністю оновлених приміщеннях, які забезпечені усім необхідним згідно вимог нового освітнього стандарту – від меблів і техніки, до навчальних матеріалів. У Брошнів-Осаді також функціонує лицей, в якому провели ремонтні роботи, які сприяють сучасному і комфортному навчанні учнів. Таким чином, у крилі, де навчаються початкові класи, відповідно оформлено не лише класні кімнати, але й коридори, де облаштовані зони очікування для батьків. У школі також запустили безкоштовний wi-fi. Окрім того, у коридорах та холі встановлені телевізори. Мета їхнього використання – проведення активних перерв для першокласників і трансляції пізнавальних програм. Ну а з 2018 року у громаді вирішили віддати в оренду підприємцям шкільні їдальні та зробити безкоштовним харчування у всіх школах для учнів 1-4 класів за кошти ОТГ. Це безумовно сподобалось як і діткам, так і їхнім батькам, які радо долучаються до проведення позитивних змін на благо і безпеку свої дітей [6]. Для молоді громади створюються нові можливості, за допомогою вільного доступу до Інтернету, так би мовити «ожививши» будинок культури та територію довкола нього. Влаштовано

wi-fi в народному домі, на площі, в парку поруч, на місцевому стадіоні. На постійній основі у Брошнів-Осадському будинку культури було відновлено низку розважальних заходів для населення, серед яких: покази безкоштовних мультфільмів для дітей (щоп'ятниці), кінопокази і дискотеку для молоді у вихідні. В найближчому майбутньому заплановано запуснути повноцінний ліцензійний кінотеатр з правом першого показу в одному з приміщень місцевого будинку культури.

Перспективних планів ще багато, оскільки основна мета Брошнів-Осадської об'єднаної територіальної громади полягає у найбільш повному розвитку всіх сфер життя, з метою покращення життєдіяльності місцевого населення. Брошнів-Осадська ОТГ не є єдиною в області, проте її розвиток є одним з найпоказовіших та найуспішніших. Що ж передує такому значному прогресу? Ну, по-перше, це залежить від керівництва, бо ж якщо воно буде зацікавлене у розвитку громади, населеного пункту, то і відповідно будуть акумулюватися всі можливі як фізичні, матеріальні, розумові ресурси. До примітки, головою Брошнів-Осадської селищної ради ОТГ являється колишній голова Рожнятівської районної ради Івано-Франківської області, що дає змогу зазначити правильний організаційний підхід керівника. По-друге, важливою є активність самих людей, їх прагнення до покращення свого ж життя, і, як наслідок – сприяння діяльності керівництва, проведення безумовних ініціатив. По-третє, важливим фактором виступає інфраструктура. Загальновідомим фактом є те, що Західна Україна значно обмежена у промисловості, порівняно із іншими регіонами України. Але смт. Брошнів-Осада в цьому плані прогресує. Так, тут працюють одинадцять підприємств, із них сім деревообробних. Цей факт сприяє працевлаштуванню місцевого населення, зосередженню їхніх доходів, так би мовити, «всередині»; розвиток та процвітання як і окремо цього населеного пункту, так і громади загалом.

У якості висновку є можливим зазначити, що реформа місцевого самоврядування на сьогодні характеризується значними позитивними зрушеннями, які залежать, перш за все, від самої громади, її зацікавленості та активності.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 14.05.2019).

2. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> (дата звернення: 14.05.2019).

3. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 14.05.2019).

4. Vitkova V. To the Issue of Correlation of Concepts «Centralization» and «Decentralization». *Проблеми правового забезпечення децентралізації в Україні* : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 5 квітня 2018 р.). Одеса: Національний університет «Одеська юридична академія», 2018. С. 10–13.

5. Книга успіхів. Короткі історії про те, як децентралізація впливає на життя громад. 2019. 44 с. URL: <http://auc.org.ua/sites/default/files/library/knygauspiv7.pdf> (дата звернення: 14.05.2019).

6. Брошнів-Осадська громада через півроку після створення ініціювала приєднання ще одного села. *Івано-Франківський центр розвитку місцевого самоврядування*. URL: <http://lgdc.org.ua/branch/9/broshniv-osadska-gromada-cherez-pivroku-pislya-stvorennya-iniciyuvala-pryuednannya-shche> (дата звернення: 14.05.2019).

Талайло В.В.

студентка,

*Київський національний університет
імені Тараса Шевченка*

ПРОБЛЕМАТИКА ПОДІЛУ ВЛАДИ ЗА СУЧАСНИМ КОНСТИТУЦІЙНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

В сучасній теорії конституціоналізму ключовою є теза про те, що влада належить народові. Саме цим шляхом втілюється концепт народного суверенітету, згідно із яким народ уповноважений здійснювати владу безпосередньо через інститути прямої демократії (вибори, референдум), так і через обрання органів державної влади. Саме такі норми відображаються зазвичай в сучасних Конституціях, зокрема Конституції України [1].